

Dr. W. G. Harrenstein, Pinellaan 10 te Santpoort, 1ste Scriba.

G. M. A. Laernoës, Koudekerksche weg 59 te Vlissingen, 2de Scriba.

Mr. H. Bos Kzn, Parklaan 20 te Rotterdam, Penningmeester. Postrekening 21987.

Schipperskinderen.

Mag ik even de schippers praatjes? Of ik er veel heb onder de Reformatie-lezers weet ik niet; maar de deputaten van den geestelijken arbeid onder de schippers hebben me aangeschreven met uitdrukkelijke vermelding, dat 't was voor „De Reformatie”. En ik vind het zóó prettig, dat zij ook daar, waar ik zelf weinig Reformatie-lezers onderstel, 't wel doen, dat ik graag aan hun verzoek gehoor geef.

De kwestie is deze, dat de jongste Generale Synode heeft besloten, „een opwekking tot de Kerken te doen uitgaan om de gezinnen der schippers, binnen haar ressort liggende, in de maand Januari ambtelijk te bezoeken; en deze opwekking telken jare aan de Kerken te verzenden, tegelijk met den rooster voor de catechisaties van schipperskinderen.”

Met blijdschap brengen de deputaten deze opwekking over. Voor onze schippers en hun gezinnen zal het onder den zegen des Heeren ongetwijfeld van groote betekenis zijn, wanneer zij allerwege gehoor vindt.

Uit den aard van hun bedrijf vloeit — aldus deputaten — voort, dat zij veelal verkeerden buiten de plaats, waar zij hun domicilie, ook kerkelijk, hebben. Dientengevolge, alsook door andere omstandigheden zijn zij soms geheel of nagenoeg geheel verstoken van ambtelijk bezoek.

Wanneer nu de Kerkeraden ook in dit opzicht samenwerken en elkander van dienst zijn, kan een aanmerkelijke verbetering van dit euvel verkregen worden. De landelijke regeling der catechisaties voor schipperskinderen heeft reeds duidelijk bewezen, hoeveel er in dezen door welwillende en getrouwe samenwerking kan bereikt worden!

Daarom vragen de deputaten (Ds J. Douma, Arnhem, de heer H. Booy Thz., Alfen a. d. Rijn en Ds J. Dijkstra, Koopvoortsweg 72a, Hoorn, secretaris) publicatie van onderstaanden

Rooster voor het catechetisch onderwijs aan schipperskinderen voor het jaar 1937.

Gaarne voldoe ik aan het verzoek onderstaand stuk op te nemen in ons blad.

Zondag 10 Januari:	te kennen Zondag 1.
Zondag 17 Januari:	te kennen Zondag 2.
Zondag 24 Januari:	te kennen Zondag 3.
Zondag 31 Januari:	te kennen Zondag 4.
Zondag 7 Februari:	te kennen Zondag 5.
Zondag 14 Februari:	te kennen Zondag 6.
Zondag 21 Februari:	te kennen Zondag 7.
Zondag 28 Februari:	te kennen Zondag 8.
Zondag 7 Maart:	te kennen Zondag 9.
Zondag 14 Maart:	te kennen Zondag 10.
Zondag 21 Maart:	te kennen Zondag 11.
Zondag 28 Maart:	Paaschvacantie.
Zondag 4 April:	te kennen Zondag 12.
Zondag 11 April:	te kennen Zondag 13.
Zondag 18 April:	te kennen Zondag 14.
Zondag 25 April:	te kennen Zondag 15.

POPULAIR-WETEN. SCHAPPELUKE SCHEISEN

Obligatie-leeningen.

II.

Er is echter nog een geheel andere kant aan de zaak, die niet minder ernstig onder de oogen moet worden gezien. Niet alleen die, laat ik ze nog eens zoo mogen noemen: „weigerachtige” obligatiehouders hebben het recht om zich tegen zulk een ben alleen betreffende extra aflossing te verzetten, doch ook elk der andere obligatiehouders, die wel tot renteverlaging zijn toestemming gaf, kan, desnoods in rechten, een kerk of vereniging aanspreken en vorderen, dat men een extra aflossing, als boven besproken, dus buiten een aanwijzing-door-loting, niet zal doen. Zij hebben daarvoor alle redenen. Want deze, wel bereidwillige obligatiehouders, worden blijvend belast met het risico dat toch aan elke geldleening verbonden blijft. Dit risico wordt zelfs vergroot wanneer de gelden, voor de genoemde extra aflossingen noodig, niet opnieuw worden geleend, maar gehaald uit de vandaag voorhanden zijnde kasmiddelen. Het kan zijn, dat een kerk of vereniging door allerlei oorzaken vandaag ruim bij kas zit en zonder verstoring van het financieringsplan voor de e.k. jaren zulk een som kan missen. De houders der niet afgeloste obligaties zullen dan in de komende jaren, 10, 20, 30 of meer jaren geen andere aflossingsmogelijkheid zien dan de jaarlijkse aflossing, zooals die indertijd bij het prospectus is overeengekomen. En nu moge het waar zijn, wij merken het met dankbaarheid op, dat onze kerken en verenigingen in het algemeen haar verplichtingen jegens geldschieters steeds volledig hebben vervuld, doch op dezen ervaringsregel mag men toch niet absoluut bouwen. Nie-

De maanden Mei—September zijn vacantiemaanden.

Zondag 3 October:	te kennen Zondag 16.
Zondag 10 October:	te kennen Zondag 17.
Zondag 17 October:	te kennen Zondag 18.
Zondag 24 October:	te kennen Zondag 19.
Zondag 31 October:	te kennen Zondag 20.
Zondag 7 November:	te kennen Zondag 21 vr. 54.
Zondag 14 November:	te kennen Zondag 21 vr. 55, 56.
Zondag 21 November:	te kennen Zondag 22.
Zondag 28 November:	te kennen Zondag 23.
Zondag 5 December:	te kennen Zondag 24.
Zondag 12 December:	te kennen Zondag 25.
Zondag 19 December:	te kennen Zondag 26.
Zondag 26 December:	Kerstvacantie.

Catecheten worden verzocht, steeds met de leerlingen te bespreken wat voor den volgende keer moet worden geleerd.

K. S.

„Sonnevanck” vraagt assistentie.

Gaarne voldoe ik aan het verzoek ook onderstaand stuk op te nemen in ons blad.

Voordat een schip in nood assistentie vraagt, heeft de bemanning reeds lang geworsteld om de benarde positie te boven te komen.

Welnu, „Sonnevanck” worstelt reeds lang met de geweldige tekorten van het suppletiefonds.

Dat er tekorten ontstonden behoeft geen verwondering te wekken in dezen tijd. Het getal is niet groot meer, dat bij opname in een sanatorium geheel in staat is den kostprijs te betalen.

„Sonnevanck” neemt vele patiënten op, die hulp behoeven. Van de ruim 210 patiënten, worden er minstens 160 gesuppleerd met een halven gulden per dag. Dat betekent een last van tachtig gulden per dag, van f500,— per week, van dertig duizend gulden ongeveer per jaar.

Assistentie vragen wij, want wij kunnen niet meer.

De gewone contributies voor het suppletiefonds zijn verre ontoereikend. De actie van Ds Rietberg te Maassluis voor dit doel bracht zeer gewaardeerde hulp, maar kan nog niet de jaarlijkse inkomsten opvoeren, zodat zij de uitgaven dekken. Veel minder kunnen uit deze middelen de tekorten worden weggenomen.

Een en ander maal werd reeds besloten alle contributies voor de vereniging geheel over te storten in het suppletiefonds.

Maar wij zijn er lang niet. Lang niet wat het evenwicht tusschen inkomsten en uitgaven aangaat. Lang en lang niet wat de dekking der tekorten aangaat.

De vereniging staat, dank zij het gunstige aantal patiënten, voor zeer noodzakelijke uitgaven, die kapitalen verslinden. Exploitatie-overschotten moeten volledig gebruikt worden om de inrichting aan redelijke eischen te doen beantwoorden.

Daarom blijft ons maar één ding over: een dringend beroep op het volk des Heeren in Nederland.

Geef voor de minvermogenende patiënten Uw gaven uit Christelijke barmhertigheid.

Geef die gaven mild en spoedig.

Want daar is groote nood en de lijdens aan de gevreesde ziekte, die toch dikwijls geneeslijk is bij goede behandeling, zij mogen niet wachten, zij mogen niet afgewezen worden.

Dat mag ons Christenvolk niet voor zijn rekening

mand mag verwaarlozen de zeer ernstige moeilijkheden waarvoor wij in de laatste jaren, meer dan het tegenwoordige, althans jongere, geslacht ooit heeft gekend, zijn geplaatst. En ook niemand kan garandeeren, dat de ervaring-tot-nu-toe zal bestendig blijven in de nabije en in de verre toekomst. Men moet er rekening mee houden, dat te eeniger tijd kan blijken, dat een kerk of vereniging niet in staat zal zijn haar schulden geheel te betalen. Wanneer dan ooit de noodzaak van schuldvermindering, hetzij vrijwillig, hetzij gedwongen, (bij voorbeeld door een faillissement), ontstaat, dan worden dus daardoor getroffen allen, die op zulk een oogenblik nog schuldeischers van een kerk of vereniging zijn. Welnu: doet zich zulk een geval voor bij een kerk of vereniging, die vandaag een extra aflossing doet buiten loting, dan zal men zien, dat een „weigerachtige” geldschieter dien toekomstigen crisisdans ontsprongen is, terwijl de geldschieters-obligatiehouders, die heden vrijwillig het offer brengen van een renteverlaging, in de toekomst bovendien getroffen worden door een verlies van zooal niet de geheele, dan toch van een gedeelte der hoofdsom.

Nu heeft uiteraard ieder die geld leent aan een kerk of vereniging met dit risico ook rekening te houden. Maar men late dit risico dan toch bestaan binnen de enge grenzen zooals die door een lotingsbeding-kraachtens-prospectus zijn getrokken. Men verlegge die grenzen niet willekeurig en eigenmachtig door een aflossing op andere wijze dan door het prospectus is voorgeschreven. Laat men zich dus blijvend daaraan binden om ten allen tijde, ook indien er nog eens andere moeilijkheden mochten komen dan tot nu toe, jegens alle in de toekomst nog bestaande schuldeischers te kunnen volhouden, dat men in het verleden tegenover ieder eerlijk, volkomen objectief heeft gedaan al waartoe men zich heeft verbonden. En laat men niet het risico binnen halen, dat, ook al moge een geding voor den rechter niet waarschijnlijk zijn, toch grond zou ontstaan voor het verwijt, dat men de goede trouw en de

nemen; het zal helpen om Christus' wil. Wij rekenen op Uw assistentie!

Zend Uw bijdragen of aan de redactie van dit blad, of rechtstreeks aan Sanatorium „Sonnevanck” te Harderwijk, girorekening No. 7409 of aan Ds J. H. Rietberg, Maassluis, girorekening 65367, met vermelding „Suppletiefonds”.

Namens het Bestuur der Vereniging voor Christelijk Hulpbetoon aan Tuberculoselidmers:

Ds C. J. SIKKEL, Voorzitter.
T. S. GOSLINGA, Secretaris.

Amsterdam, 29 December 1936.
Leiden.

Een jubileum-bundel.

A. Wapenaar: Literaire overdenkingen. — Drukkerij „Liberias”, Rotterdam.

De jubilea van letterkundigen beginnen los te komen. Na Willem de Merode, nu Wapenaar, na den dichter de criticus. Een logische volgorde, want pas als de scheppende kunstenaar zijn werk heeft gepubliceerd, treedt de criticus op, om het te bespreken, het in te leiden voor de lezers. Beiden kunnen niet zonder elkaar, vooral in den tegenwoordigen tijd niet. In 1930 verklaarde Wapenaar: „Eerlijk gezegd geloof ik niet, dat de literaire criticus onder ons vele belangstellende lezers zal ontmoeten”. Dat is in de weinige volgende jaren dunkt me sterk veranderd en vooral — door den criticus zelf. Als deze zich had laten ontmoedigen omdat zijn stem aanvankelijk klonk als die eens roependen in de woestijn, dan had de christelijke kunst een grooten steun moeten ontberen.

Daarom is het goed en voor den criticus zelf en voor zijn lezers, om eens terug te zien. Dankbaarheid geeft kracht tot voortgang — en dank betaamt beide partijen.

Het was een goed denkbeeld van het huldigungscomité, om een bloemlezing bijeen te brengen uit Wapenaars studies en critieken en gedichten. Veel ervan zou verborgen blijven in oude jaargangen van tijdschriften — want wie herleest nog, tenzij voor studie, de veilig in de kast geborgen gebonden deelen? En toch: uit de vruchten kent men den boom, uit zijn werken, vooral als ze zoo wel overdacht, gewikt en gewogen zijn, leert men den criticus en den mensch kennen.

En eigenlijk moet men een criticus kennen, om vertrouwen te stellen in zijn werk. Hij heeft een groote verantwoordelijkheid. Velen gaan lukraak af op een recensie bij het kiezen van hun lectuur en komen vaak bedrogen uit.

Een verstandig lezer vindt door ondervinding en vergelijking, den man, dien hij kan vertrouwen, wiens woord voor hem gezag heeft, omdat zij op de zelfde basis staan. Want wij zijn geloof ik wel heen over het standpunt van de zuiver objectieve

contractuele verplichtingen heeft geschonden.

Vraagt men, na dit alles, of dan een kerk of vereniging of welk ander instituut dan ook bij het hovenstaande belang kan hebben, het hoofd maar in den schoot moet leggen en zich maar moet laten welgevallen, dat de één wel en de ander niet een offer brengt, dan antwoord ik het volgende. De eenige oplossing uit moeilijkheden, als boven geschetst, zie ik in een algeheele aflossing. Vanzelfsprekend alleen wanneer het prospectus zulk een aflossingsmogelijkheid bevat. Men zou dus in gevallen, waarin men niet met alle obligatiehouders vrijwillig het gewenschte accoord kan verkrijgen, kunnen overgaan tot het sluiten van een nieuwe geldleening, waardoor men de middelen verkrijgen kan om de oude geldleening geheel af te lossen. Het is duidelijk, dat het lotingsbeding hier geen moeilijkheden meer oplevert; dat beding komt immers alleen maar in aanmerking en in toepassing, zolang men niet de geheele leening, maar slechts een gedeelte daarvan kan aflossen. Deze manier van doen, een geheel nieuwe leening, is ongetwijfeld moeilijker en ook kostbaarder dan een aflossing bij gedeelten. Maar liever een nadeel, respectievelijk een geringer voordeel, dan een voordeel waaraan smetten kleven. Dit zij en blijve de regel, overal, maar zeker op het terrein van onze kerken en verenigingen.

Het schijnt niet gemakkelijk om dezen eenvoudigen regel vandaag nog als algemeen bindend te zien. Dat bij sommige besturen, ook onder ons, overwegingen, als boven besproken kunnen optekomen, moet niet al te zeer bevreemden. Zij hebben toch andere instanties zich zien voorgaan in het schenden van het eens gegeven woord. Als misschien deze woorden ietwat te fors schijnen, dan formuleer ik het zóó, dat menige instantie vandaag besluiten neemt en maatregelen treft, die naar veler opvatting een schending beteken van het eens gegeven woord, zoodat men heeft moeten ervaren, dat er langdurige en ingewikkelde processen voor den wereldlijken rechter gevoerd worden over de vraag wat de inhoud en het bin-

critiek, die de toekomt.

Het is gevochten stellen, wat niet de Overaliteit, Costa's heid, de geprezen deelde, tevens h En ook de revol alleen kende, der vro zingende herkende strijder Da Cost veroorde Veel in goed ges naar een werd vó eisch: or de mach baar. Ee naasde waarsch daardoor maar wi jongeren het besl zwak, ee De wi op enkele lijken lu says. De tema, en die in o naar uit zongen. schoonh vloeit ni van een Pantheis heid van voert, w van den armen, t ook hier Het st schouwv Elke die omdat le den door naar teg ters, wa en gesch Verzen weer te en leven

dend ka prospect leeld, da bestaan maatrege een-colle naar ge houd van heeft het er niet e zou een zich dan zouden t rechterlij partij di kent, da dan een usance e hoort te positie v dien gub Uitdru instantie, tegenover zag. Dat lerlijke r om toch doen. De gering or aanvaard iederen s proces te speculeer ders van wille var van rech tevens n krachten telijk zijn Men i taxeren. ondermij pelijk ve